

Különfélék.

Entomologiai előadások. A Természettudományi Társulat állattani szakosztályának marciusi ülésében Dr. Kertész Kálmán új legyeket mutatott be Biró Lajos új-guineai gyűjtéséből, a melyek közül kiválik egy rabló-légy, mely egyrészt különös alakját, másrészt feltűnő csápalkotását tekintve, arra a meggyőződésre juttatta az előadót, hogy új nem képviselőjének tekintse, annál inkább, mert hasonló alkotású az irodalomban eddig ismertette nincs. A *Trypetidák* családjából több képviselőt mutat be, melyek a tudományra szintén újak s melyek eddigi ismereteinket gyarapítják. — Az ápril 12-iki ülésen először is A. Aigner Lajos bemutatót „Új lepkéket a magyar faunából“ Bevezetőül elmondja, hogy számos alpesi és arktikus lepkéfaj Magyarország havasain is előfordul, és hogy ezek az alpesi lepkék a jég-korszak faunájának maradványa. A lepkék igen zordon klímát kibírnak. Amerikában még 82 fokon túl is akadtak lepkékre, Novaja-Zemlyán (71—76°) pedig még három fajta nappali lepkét fogtak. Az európai lepkék legészakibb határa Spitzberga, a hol még egy molypille él. Viszont a Chimborazzón s illetve a Himalaján még 6000—6300 méter magasságban is láttak lepkét. A hazai viszonyok még nincsenek tüzetesen felkutatva. A Csorbai-tó környékén azonban akadtak újabb időben is oly lepké fajra, mely Lapland- és Sziberiában szokott előfordulni, valamint az erdélyi havasokon újabban két oly fajt, mely az Alpeseken honos. — Majd Csiki Ernő mutatott be néhány új bogárfajt, ezek közül kettő magyarországi, az egyik a Bácskából (*Isomira hungarica* n. sp.), a másik a délerdélyi havasokról való (*Otiorrhynchus Fussianus* n. sp.). A többi bemutatott új bogárfaj exotikus és az *Endomychidae* családból való, ezek: *Trochoides minutus* (Malacca), *Encymon Australasiae* (New-South-Wales), *Encymon papuanus* (Nova-Guinea), és *Coryphus Birói* (Nova Guinea), utóbbi nemcsak mint faj új, hanem egy a *Stenotarsini* csoportba tartozó új nemnek a képviselője. — Végül Dr. Dada J. Jenő előadást tartott a flumei öböl Cladoceráiról, a melyet jelen füzetben egész terjedelemben adunk.

Arctia casta Esp. Prágában laktomban 1881—83. tagja lettem a physiokratikus egyletnek, melynek elnöke Dr. Nickerl ismert entomologus volt. A legtöbb taggal megismerkedtem, a többi közül Angelis kereskedővel is, kinek orvosa rendeletére egészségi szempontból sokat kellett szabadban mozognia; barátai azonban azt tanácsolták neki, hogy ne czéltalanul bolyongjon, hanem lépjen be az entomologiai egyletbe és vegyen részt annak kirándulásaiban. Angelis-t ezek a kirándulások csakhamar kezdték igen érdekelni s a gyűjtésben kedve telvén, lepkegyűjteménynek vetette meg alapját, a mely gyorsan nagy terjedelművé vált, mivel sok szabad idővel rendelkezett és rendkívüli szerencséje volt. Egy lepkét talált, melyet barátai *Arctia casta* nősténynek ismertek fel, s azt mondták, hogy ez igen ritka és becses állat, melynek tenyésztése petéből szerfölött hálás. Erre elszánta magát, hogy ily tenyésztési kísérletet tesz, de egészen titokban. Ama nőstény után szépszámú

megtermékenyített petét kapott, de a hernyókat nem odahaza nevelte, hanem ismerős öreg komornyik pártfogása alatt a Hradsin régi sáncz-árkában, melyben sok Galium tenyésztett, és a mely másra nézve hozzáférhetetlen volt. Midőn a hernyók, melyekre szorgosan felügyelt, csaknem teljesen ki voltak fejlődve, bábozásul haza vitte és csakhamar ajánlotta a szaklapokban a lepkét megvételre. Lehetetlen volt tőle akár pénzért, akár cserében hernyót vagy bábót kapni s ennél fogva sok éven át az *A casta*-ra mintegy monopoli-uma volt, a mi őt, saját vallomása szerint szép összeghez és számos jó cseréhez juttatta, mi által gyűjteménye jelentékenyen szaporodott. Ugyanaz ősz-utókor téli rejtekükben felkereste a *Lasiocampa pini* hernyókat s azokat a szobában egész télen át — közel lévén a tápnövény — etette, úgy hogy tavaszkor már lepkéi is voltak, a melyek állítása szerint színben igen változtak és Angolországban jó piacot találtak. Én azonban nem találtam bennük nagyobb eltérést, mint a szabadban talált példányoknál, a melyeknél szintén alig akad két teljesen egyforma példány.

Weiszmautal V. Imos.

Az éjjeli fogás és a nép. Zahradka Ferencz csolnoki plebános, buzgó lepkész, szorgalmasan űzi az éjjeli fogást csalétekkel, még pedig többnyire saját kertjében, mely a temetőtől csupán kocsíút által van elválasztva. A távolabbról néző előtt úgy tűnt fel, mintha a temetőben mozogna a lámpafény ide-oda, majd eltűnik és ismét feltűnik. A nép fantasiája pedig az ily dolgokban igen élénk, kezdtek ama fény okát találgatni. Hol ott eltemetett öngyilkos vagy a bányában baleset folytán elhunyt, hol maga az ördög volt az, aki véleményük szerint ott kísért. S ez annyira ment, hogy végre éjjel inkább nagy kerülést tettek, semhogy a temető mellett mertek volna járni. Sőt nem is a legszívesebben fogadták, és el sem akarták hinni, midőn lelkészük őket ama fény eredete felől felvilágosította.

Deilephila nerii L. A halálfejű pilléről írt tanulmányomban megjegyeztem volt, hogy a *Deilephila nerii* is épügy mint az *Acherontia Atropos* Középeurópában honos állat, mely egyáltalában nincs az Oleanderhez kötve, hanem mégél Vinca major- és minoron (Sziléziában), sőt somon is (Hunyad-me yében). Ebben a nézetben megerősít egy újabb adat (Schriften Naturforsch. Ges. Danzig N. F. IX. 233.), mely szerint Danzig környékén 1895-ben 20 *nerii* hernyót Vinca majoron találtak, a melyek után a lepke még abban az évben ki is kelt. Ha tekintetbe vesszük, hogy az állat e szerint igen jól el tud lenni Oleander nélkül is, vagy mondjuk: ha rá tudott szokni a Vincára, hogy továbbá oly északi vidéken, mint a Keleti tenger partja (54^{1/20} é. sz.) egészen jól tenyészik, feltehető, hogy legalább Magyarországon (44—49^{1/20}) állandóan tartózkodik és szaporít és valószínű, hogy petealakban telet ki, ámbár nincsen kizárva, hogy épen úgy mint a halálfejű pille csak részben hagyja el bábját még őszkor, míg részben báb alakban kitelel és csak tavaszkor kel ki.

A. A. L.

Agrotis segetum Schiff. A vetési bagoly-pillét rovarász létére a prágai Weinberge polgármestere télen át nagy számban tenyész-